

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljan-
jem na dom

za celo leto 3 gld. — kr.

„ pol leta 1 „ 60 „

„ četrť leta — „ 80 „

Naročnina se pošilja
opravištvu v stolnem
farovžu.

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu

po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

G. dr. Radaj kot kandidat za deželni zbor štajerski vabijo volilce in volilne može na pogovor v Račah v hiši gospoda Bothe-ja dne 17. febr. (v četrtek) ob dveh popoldne.

Novi državni stroški.

V 13. šte. „Marb. Ztg.“ beremo: von der verfassungstreuen Partei ist Herr M. Wretzl als Kandidat im Wahlkreise Marburg-Landgemeinden aufgestellt worden, t. j. ustavoverna stranka je g. M. Wretzla za kandidata postavila v kmetskem volilnem okraju Mariborskem. Dobro, tedaj: verfassungstreue Partei, ustavoverna stranka, die Verfassungstreuen, ustavoverci, avstrijski, nemški centralisti in liberalci, kakor se njim navadno pravi, postavljajo M. Wretzla za kandidata. Tukaj, mislimo, je pred vsem potreba, da si ove „Verfassungstreuen“ ali ustavoverce nagledamo. Začnimo s Mariborskim okrajnim zastopom (Bezirksvertretung); v njem namreč sedijo razun št. Peterškega župana g. Fluherja sami čisti, kakor od golobov prebrani „Verfassungstreuen“! No, in o njih beremo zopet v „Marb. Ztg.“ šte. 13., da so ovi „Verfassungstreuen“ (tudi M. Wretzl je med njimi) letos celemu okraju naložili **46.349 fl. 3 kr.** okrajnih stroškov. Toliko njih pred nekoliko leti še ni bilo!

Pred pisateljem teh vrstic leži na mizi proračun štajerskega deželnega zbora za l. 1876., ki nam kaže, da imamo letos deželnih stroškov 2,845.276 fl.; pred 10 leti njih je bilo samo nekoliko čez 1 milijon, to se reče: ljubezujivi „Verfassungstreuen“ ali nemški ustavoverni liberalci, ki imajo v gračkem deželnem zboru večino, so nam deželne stroške in ž njimi tudi dače pomnožili do blizo 3 milijonov goldinarjev na leto.

Toda pustimo Gradec, pojdemo na Dunaj!

V državnem zboru sedi že mnogo let v večini ljubezniva „verfassungstreue Partei“, in če vzememo v roke letošnji državni proračun, najdemo stroškov 403,022.517 fl.; pred 9 leti, t. j. l. 1867 bilo njih je samo okoli 240 milijonov (Ogerske

dežele niso vštete), to se reče: die verfassungstreue Partei, ali ustavoverna stranka nam je državne stroške in ž njimi tudi dače pomnožila za 160 milijonov, zraven pa naložila 129 milijonov novega državnega dolga in večji del starega državnega premoženja prodala. Tudi letos sme ustavoverni minister prodati državnega imetja za 300.000 fl. vrednosti brez posebnega dovoljenja od državnega zbora. Tako beremo v proračunu v 7. članu črno na belem. A to še ni konec.

Blagi zagovornik Slovencev in zlasti kmetškega stanu, slavni g. M. Herman je „Slovenskemu Gospodarju“ iz Dunaja poslal nasvet nove postave, po kateri ustavoverni ministri zahtevajo še novih 454.350 fl. za razne stroške: za novo upravno sodnijo na Dunaju 163.000 fl., za novo policijo v Gradcu 16.000 fl., za vseučilišne uradnike 1750 fl., za novo akademijo na Dunaju 190.000 fl. (poslopje 100.000 fl., pohištvu pa 90.000 fl.) za pripravnštvo v Lincu 30.000 fl. in v Črnovicah 3600 fl., in za nek dekliški penzjonat na Dunaju 50.000 fl. Najbolj čudijo se pa ljudje stroškom za novo upravno sodnijo na Dunaju: Verwaltungsgerichtshof, t. j. sodnija, kder se bodo zamogli c. kr. uradniki tožiti, če bodo komu kako krivico storili. Sodnija ima 3 predsednike, prvi dobi **20.000 fl.** letne plače, drugi in tretji 10.000 fl.; 12 svetovalcev skupaj 78.000 fl., 6 sekretarjev skupaj 16.000 fl., 4 oficijale, skupaj 5400 fl., kancelija stoji 10.000 fl., stanovanje 12.000 fl., pohištvu in knjižnica 30.000 fl. Sicer so se konservativni poslanci, posebno g. Herman, upirali novej sodniji, a ostali so v manjšini in po sklepu „der verfassungstreuen Partei“ ustavoverne stranke dobimo celo gotovo in sicer skoro novo, precej drago in po naših mislih ne ravno preveč potrebno upravno sodnijo na Dunaju. Tako jest!

Imeli bi še marsikaj dostaviti, vendar, da nam „Slov. Gospodarja“ zopet ne konfiscirajo, hočemo članek sklenoti in bralce opomniti na dnešnji dopis od sv. Lenarta, iz katerega je razvidno, da bo ondi g. Radaj, ki je za znižanje stroškov in tedaj tudi za znižanje davkov — izvoljen.

Cerkvene zadeve.

Sv. Oče Pij IX. so letos v 84. letu svoje čudovite starosti in v 30. svojega za sv. Cerkvo toliko važnega papeževanja; zraven sebe imajo letos 57 kardinalov in po celem svetu 796 stalno nastavljenih patrijarhov, nadškofov in škofov, ki pastirujejo nad 200 milijonov katoliških vernikov iz vseh narodov, stanov in jezikov.

Novi dunajski nadškof je postal dr. Kučker, rodom Slavjan na Moravskem in mnogoletni pomočni škof dunajski. Blag utis je storilo prvo njegovo nadškofijsko povelje, po katerem je 60.000 Čehom na Dunaju bivajočim odločil posebno cerkvo s česko božjo službo. Temu se je umrl kardinal in Nemeec Raušer vedno upiral.

Za novo cerkvo Srca Jezusovega v Gradu prihajajo čudovito obili darovi iz vseh krajev. Račun kaže že 34.043 fl. Med darovnicami beremo tudi Gabrijelo baroninjo Reyer-jevo, ki je položila 100 fl. v zlatu.

Zoper novo klostersko postavo je govoril tudi znani liberalcec dr. Moric žl. Kaiserfeld-Blagotinšek prilično tako: „mi na Štajerskem imamo v Gradu usmiljene sestre, brez katerih skoro več biti ne moremo. Imamo jih na dalje v bolešnišnice Mariborski, v bolehavniči Ptujski in Celjski. Ni dvomiti, da jih bodedo tudi še drugod potrebovali. Sploh pa je usmiljene sestre upeljati bila lahka reč; sklenola se je z njimi pismena pogodba in reč bila je djana. Toda sedaj bi se naj pred vsako novo naselitvijo usmiljenih sester prosil državni zbor, da pri vsakem slučaju skleue posebno postavo — to je preveč, s tem se ne vjemam.“

Nova zakonska postava se je od liberalne večine dunajskega državnega zbora sklenola. Po tej postavi zamore katoliški mož svojo ženo zapustiti in, če se poluterani, drugo vzeti in če postane Jud ali brezverec tudi tretjo ali četrto, kakor je poslanec Ruczka liberalcem očital; — postava ruši nerazvezljivost krščanskega zakona. Na dalje sme mešnik, menih, nuna, če od prave vere odstopi, slovesne obljube prelomi, v zakon stopiti, ki bode pred posvetno oblastijo veljaven. To je bilo do sedaj pri nas pametno in modro prepovedano tudi po svetni postavi — cerkvene postave itak ne more nihče preklicati, ker pred Bogom in sv. Cerkvijo veljajo besede Zveličarjeve; „kar je Bog združil, nima človek ločiti“. Toda veliko zmešnjav in nereda bo nastalo po rodbinah, ako svetna oblast nerazvezljivost zakonske zaveze tako v nemar pušča. Prihodnjich bodedo več povedali o tej postavi!

Kardinal Lédohovski, dve leti od Prusov v ječo zaprti nadškof Poznanski je 1. febr. bil izpuščen; Prusi so mu rekli, naj zapusti deželo in naj se ne podstopi v nadškofiji kaj naročiti ali zapovedati, sicer ga zopet zaprejo v trdnjavo Tor-gavsko. Nепrestrašeni mučenik pa jim je rekel, da

se ne bode nikoli brigal za ukaze pruske vlade v cerkvenih zadevah; ob enem je slavni kardinal iz Berolina odpotoval v Prago h kardinalu Švarcenbergu.

V Jeruzalemu so tamošnji Katoličani dobili za cerkev sv. groba 3 lepe nove zvonove. Veselje imajo tem večje, ker že 700 let ni bilo slišati zvonjenja pri cerkvi, katera je pozidana nad grobom Zveličarjevim! Turki zvonjenja niso trpeli, a sedaj so ga zopet dovolili.

Gospodarske stvari.

Gospod Adam Skrbina in jegovi sosedi.

II. „Kako zamoremo travnike obnoviti v spomladi?“ Tako je prašal kmet Vrlič graščinskega oskrbnika Adama Skrbina, ko je ta drugič svoje sosede na pogovor o gospodarskih zadevah k sebi pozval. „Glejte, jaz imam travnik, ki mi daja sicer ne preslabe, vendar premalo krme, čeravno sem mu že gnojiti začel. Mrtva zemlja mu je vseskozi prod; nad tem leži plast črne zemlje, pomešane s peskom, prodom in rujavo ilovico.

Čudno se mi tudi zdi, da raste po njem čedalje več — sitnega trpotca in nadležnega mahu. Gospod, kaj mi je storiti?“ G. Skrbina. „Veliki trpotec je slaba rastlina, ki na travniku mnogo dobre trave zaduši in izpodrine; jesenski mah pa znači, da je treba vse zemljišče predelati. Zato vzemi tudi ti močno železno brano in prevlači in prereži ž njo ves travnik brez vsega usmiljenja. Vsak košček zemlje na njem se naj po dva-tri-krat prepraska in razdrapa. To ti bodi prvo delo! Potem pa si priskrbi dobro travno seme, posejaj ga kmalu in z brano dobro zavleci. Iztrgano koreninje, rastline, mah, pa naposled lepo razgrni in z grabljami poravnaj, da bo mala travica imela lahko odejico in brambo zoper spomladansko slano. Ako zamoreš, pogrni še plast dobro strohnjenega gnoja in zalij ves travnik z močno gnojnico, kate-rej je primešano nekoliko pepela in gipsa. Zagotovim te, čudil se bodeš silno lepej in gostej travi, katera bo kmalu pognala! Mnogo poospeši potem travino rast, ako se 3—5 tednov po prvem delu travnik zalije ali zdatno poškropi z navadno gnojnico, t. j. dežnico, v katero so se živinske tekočine iz hleva ocejale.“ „Gospod oskrbnik“, praša sedaj kmet Matič, ki je imel svoj travnik zraven Vrličevega, „kedaj pa se mora tako obnovljenje opraviti in je li za prvo leto kositev zgubljen?“ Skrbina. „Obnovljenje travnikov, kakor sem ga jaz dnes razložil, se vrši v spomladi, kedar oves sejejo. Le tisti, ki imajo za čim in ki utegnejo, naj na jesen po travniku razgrnejo plast gnoja ali dobrega komposta. Kajti potem spomladno obnovljenje travnika mnogo več zda. Kositev za tisto leto ni zgubljena; marveč že prva kositev bo obilniša od poprejšnih in bo dala mnogo boljše seno in otavo. Vendar to povdarjam, da gospodar pri

obnovljenju travnikov z gnojem ne sme delati, kakor skopuh z denarji. Tukaj velja: več daš, več dobiš!

Naposled še spregovori kmet Cergula, ki je tiho pri peči sedel in pazljivo na ušesa vlekel, kar se je govorilo. Reče: „gospod, katero travno seme pa je najboljšo in koliko se ga ima posejati?“ Skrbina: za tako obnovev travnika, kakoršno sem ravno nasvetoval, sodi najbolj mešana travno seme. V ta namen se vzeme a) 1½ funta bele angleške detelje, b) 2 funta lucerne, c) 2 f. Timotejeve trave (Timotheus-Gras) in d) 1 funt orjaške detelje (Riesenklees). Vsa ta semena se dobivajo v večih štacunah, v Mariboru pri Berdaj-su. Imenovana semena dobro pomešana zadostujejo za 1 oral, pri boljših senokošah pa je že polovica zadosti.

Ktero drevjo gre najbolj ob cestah, potih i. t. d. nasaditi.

(Konec.)

M. Žlahtni kostanj raste le na južnih in proti jutru obrnjenih prostorih, ki so topli in proti severu in krivcu dobro zavarovani. Divji kostanj daje preveč sence in gre tedaj le za široke ceste.

Olša je le za mokre kraje.

Jasen (*fraxinus excelsior*) ljubi vlažno spodnjo zemljo, vendar pa vzame s vsakim stališčem za ljubo, če je zemlja le dosti rahla. Jasen raste počasi ali doseže visoko starost in dela malo sence.

Topolove sorte so na slabem glasu, ki ga pa vendar toliko ne zaslužujejo. Le blizo vrtov in njiv bi se nikdar ne smele saditi, ker prerade iz korenin poganjajo in ker na njih trope semenožernih ptičev in kupi nadležnega mrčesja prebivajo. So pa sledeče:

a) Laški topol nima preširokih vej in ne dela preveč sence, gre ga toraj po nasipih blizo travnikov in pustih krajev nasajati. Za take ni boljšega drevesa.

b) Srebrni topol ali trepetlika hitro raste na suhi in vlažni zemlji. Les je zelo obrajtan.

c) Črni topol se le za bregove ob potokih priporoča.

d) Kanadinski topol ima sicer preširoke veje in korenine, hitro raste in ima obrajtano lesovje.

e) Balzamovi topol je proti mrazu nekoliko občutljivo, lepo, vendar le bolj za nasade po angleških vrtilih priporočavno drevo.

Platane so dvojne sorte. Večerna pri nas najrajše in nelepše raste. Vse sorte platan trpijo po mrazovih. Večerna platan je drevo velike lepote in posebno za drevorede sposobna. Ima hitro rast in lep les. Hoče pa dobro, nekoliko vlažno in globoko zemljo. Veje in korenine se preširoko ne razprostirajo.

Izmed raznih vrb so za drevorede ob potokih in splob ob vodovju posebnega priporočanja vredne: žalostinka babilonska posebno zaradi prelepe rasti, potem žalostinka ameriška zaradi lepe okrogle krone. Razun teh se še morejo priporočati 30—40 črevljev visoka bela vrba mandlova, loiberova vrba in pa iva. Zadnja je posebno korisna, ker daje na lepo krono obrezovana les za kolje, obroče, jerbases itd.

Lipe so lepe in koristne; posebno daje njihovo duhteče cvetje bučelicam izvrstno pašo. Posebno lepa je holandska lipa.

Jerebikovje ni preveč trpežno in tedaj ni za nasade.

Akacija hoče toplo podnebje in nizko zavarovano lego. Ljubi rahlo če tudi medlo zemljo. Najboljše za drevorede so okrogle akacije.

Murva se priporoča zaradi listja za svilorejo.

Gladki bor je za drevorede vsega priporočanja vreden. Raste navpično in nima niti širokih vej niti širokih korenin. Ne trpi tedaj od viharjev in tudi gošenice se ga ne lotijo prepogosto.

Karfijol. (*Brassica oleracea Batrytis.*)

M. Kolikor je zeljnih sort, nobena pri pridelovanju ne prizadeva toliko težav in ne zahteva toliko opaznosti kolikor, karfijol. Karfijol, da lepo raste in obrodi, hoče pred vsem drugim prav dobro, redivno, črno in zmerno-vlažno prst, katero je treba kolikor mogoče globoko prerahljati. Karfijolu naj bolje tekne masten, frišen goveji gnoj. Kadar je v rasti, mu tudi večkratno zalivanje z kravjo gnojnico dobro dene. Prostor, na katerem hočemo karfijol saditi in pridelovati, naj je prost, odprt in naj ima toplo lego, kajti ta rastlina je kaj občutljiva proti ostremu in merzlemu vremenu.

Da pa je te toliko obrajtane in visoko cenjene prikuhe celo leto nekoliko pri hiši, je najmanj 4 setev potrebno. Prva za naj bolj rani karfijol se mora konec januarja ali začetek februarja sejati, da so sadike konec marca ali začetek aprila za presajenje godne. O tem času posajeni karfijol je konec junija ali začetek julija popolnoma doraščen in za porabo pripraven. Za poznejše pridelke so potem setve začetek marca v gnojne gredice in slednjič začetek maja in celo konec avgusta pod milim nebom.

Sajenke, ktere so iz setev marca in maja posejanih izrastle in ki so se brž, ko so 4—6 listov pognale, na odločeno mesto presadile, donajajo meseca avgusta zrele rože in so za porabo.

Od zadnjega zaroda se ne popolnoma dorašle sajenske s prstjo vred jeseni iz zemlje vzamejo in v prostorih, mraza varnih, v prst posadijo. Kmalu se primejo in zarastejo in v teku zime svoje glave razvijejo. Sajenke pa, ktere so se iz setev meseca avgusta ali septembra posejanih, izredile, se brž ko so dosti močne v mrzle gnojne gredice z odščipnjeno glavno korenino 0-10 metrov vsaksebi posadijo in tako o teh mraza prostih prostorih skoz

zimo ohranijo, spomladi pa o nastopu toplejšega vremena na prosto zemljo posade in dajejo že meseca maja užitne rože. Konec prihodnjic.

M. Izvrstno dober tlak za hleve, kolarnice, gumna, škednje itd., ki moče ne prepušča in dolgo trpi, se nareja iz zmesi, ktera obstoji iz 3 delov tankega kakor moka in dobro preresetanega premogovega pepela in iz 1 dela gašenega apna. Za take prostore pa, ki so vsakemu vremenu izpostavljeni, se namesto navadnega apna vzame hidravlično ali vodovodno apno. Poglavitna reč pri npravi takega tlaka pa je premogov pepel, kolikor mogoče tenek in da se z apnom popolnoma pomeša. Najpoprej se naredi podlaga s tem, da se dno lepo zravna, potem nekoliko poškopri, da je vlažno. Sedaj se trdno zbije in zatepta in slednjič se mu taka lega da, da se more voda redno odtekat. Na tako pripravljeno dno se potem položi plast iz premogovega pepela in apna 8—14 centimetrov na debelo. Ta plast se potem tako dolgo tepta in zbija, da jena površina slednjič skoraj vodena postane. Zlebi za odtok tekočih živalskih izločkov se še vrh tega s cementom prevlečejo. Predno se pa po tako napravljenem tlaku hoditi začne, se mora pustiti, da se do dobrega posuši, sicer bi zaželjene trpežnosti ne dosegel.

Na takem tlaku smejo ne le goveda in drobnica, ampak celo ostro podkovanji konji stati in vendar podkve ne zapuščajo vdirov za seboj. Če ni premogovega pepela zadosti pri roki, sme se tudi drobno stolčena opeka ali pa prodec in apno vzeti, ker se iz njihove zmesi tudi da tlak napraviti. Tak tlak je trpežen in po ceni.

Novi ali Kanadski oves (Kanada — Hafer) ima debelo zrnje, katerega dunajski ali stari cent tehtta 58—60 funtov, med tem ko je navadni oves malokedaj težji od 30 funtov. Novi oves daja zato tudi veliko več moke. Druga prednost mu je, da zastran zemljišča ni zbirljiv, pretrpi mokroto in zimo in 14 dni pred zori. Slama je temno zelena, trstju podobna in še enkrat tolika, kakor pri navadnem ovsu. Znani g. dr. Gustav Ipvie pri št. Jurju na južni železnici je z njim lani poskusil in dobil 26—36teri pridelek, med tem ko navadni oves le 12teri prinaša. Kanadskega ovsa 50 Kg. ali 1 colni cent stoji 9 fl. pri Hermanu Frommer-ju v Budapestu. IV. Landstrasse 44.

Nadležni kordon ob Hrvatski meji je vendar enkrat odpravljen, živinska kuga je prenehala in zopet se sme svobodno kupčevati z govejo živino.

Sejmovi. 16. febr. v Bučah, Sp. Kostrivnici (Podplat) v Vrenskigori. 19. febr. v Pišecah. 21. febr. v Brašlovcah.

Dopisi.

Volilni shod pri sv. Lenartu 6. febr.

Na povabilo „Slov. Gospodarja“ sešel se je 6. t. m. shod v sobani g. Leserer-ja točno o napovedanem času. Čakalo je že lepo število odličnih mož na zbor, ko se je pripeljalo 5 udov volilnega odbora, na saneh iz Maribora. Akoravno je noč popreje snega do kolena navejalo in so vsi potje bili zamedeni, takó da so ljudje z največo težavo od hiše do hiše gaziti morali, vendar se je med zborovanjem blizo 60 kmetov nabralo, takó da je tudi zunanje lice tega shoda bilo prav veselo.

Zborovanje se je s tem pričeló, da je g. dr. Srnec nasvetoval g. župana Pečovnika, odličnega narodnjaka, za predsednika zboru, in prof. Pajka za zapisnikarja, kar je shod odobril. Na to je naznanil g. dr. Srnec v kratkem sklepe mariborskega volilnega shoda, ki je zboroval 29. jan. in povedal, da je oni shod z Mariborskimi rodoljubi vred postavil za kandidata g. dr. Radaja.

Potem naznanjenju nastopi kandidat dr. Radaj in razvije svoj program, kateri se je v glavnih rečéh tako-le glasil: „Prva moja skrb bode, da se narodna borba, kolikor mogoče poravna in to s tem, da se Slovencu podelé vse one pravice, ktere mu kot narodu pripadajo: ravnopravnost slovenskega jezika z nemškim. Ne samó v nižih, ampak tudi v viših šolah naj se slovenščini podeli častno mesto. V nižih šolah mora vsekako domači, narodni jezik biti podlaga vsemu poduku, nemščina pa se naj kot učni predmet predava. Čisto krivo je, ako naši nasprotniki pravijo, da mi nemščino čisto zametujemo ali zanemarjamo; ne, ampak mi jej dajemo ono mesto, ktero ona zasluži, da ne bo slovenščina in izdatni poduk mladine zavoljo nje škodo trpel. — Gledé krajnih šolskih svetov se zdaj hudo godi: ti sveti imajo samo za denar skrbeti, pravie pa nimajo skoro nobenih. Zidanju šolskih poslopij, ki nekte občine globoko v dolge zakapajo, mora se enkrat meja postaviti, tudi razširjanju šol, kjer ni denarnih močij. Pravilo pri snovanju šol in razredov mora to biti: ravnati se po **pravih potrebah** in tudi po **pripomočkah**. Šola je potrebna sicer in koristna reč, ali šolska potrata (luksus), preobilost se ima v mejah držati. Pride čas in z njim potreba in pripomoček, tedaj se tudi šole naj razširijo. — Katol. Cerkev naj bo samoupravna v državi; med državno in cerkveno oblastjo naj vlada mir; vera in duhovništvo naj nemotjeno uživa svoje pravice.

Denarne zadrege, ktere tlačijo naše cesarstvo, imajo svoj izvir pred vsem v nepovoljnih trgovinskih pogodbah, ktere je „privandran“ minister Beust svoj čas s tujimi državami sklenol. Tako n. p. tuje železo plačuje veliko menj cola, kedar v Avstrijo gre, kakor pa naše v tujih deželah. Vsled tega je Avstrija, ki ima čezobilo lastnega železa, s tujim vvoženim železom preza-

ložena, domače železo pa doma rjavi. Tudi na našem vinu, žitu i dr. pridelkih teži prevelik izvožni col, in vsled tega pri nas blago obleži in nima cene. Tudi naše fabrike stojijo, ker tuji fabrikati prepoceni k nam vvažajo svoje blago in tako nimata ne delavec ne kmet zaslužka in takó naš denar gre iz države, k nam pa od drugod nobeden ne prihaja. Poslanca Brandstetter in Seidl sta tudi pomagala pri potrjenju Beustovih pogodeb, in sta tako tudi nekaj kriva denasnjih slabih časov. — Zraven tega pa so tudi previsoki davki, namreč deželske, okrajne in občinske doklade denasnjih tisk krive. Le naj se pomisli, koliko denarja požrejo okrajni zastopi (bezirksvertretunge), občinski pisarji, potje in vsa nepotrebna pisarija! Tudi premnogo število vseh sort uradnikov žene davke kvišku. K temu še veliki štampeljni, pri katerih človek nikdar prav ne vé, kedaj in koliko jih je dosti, nedoločena postava zavoljo desetka itd. vse to stane veliko veliko denarja. — In kmet, ki večino državnih in deželskih bremen nosi, ki jih tudi največ čuti, je pri vsem tem še v političnem oziru na slabem; on ima takó v državnem, kakor v deželnem zboru, pa tudi v okrajnih zastopih primeroma menj poslancev, kakor mu jih sliši, in tako pride na kmeta največ dolžnosti pa najmenj pravic. Moje prizadevanje — tako je končal g. kandidat, bode, da se te neprilike, kolikor mogoče odpravijo, da se kmetu bremena zljajšajo in pravice povekšajo. Na koncu govora pa še prosi kandidat, naj mu kmetje stavijo vprašanj in razodenejo svoje želje. —

Na to izrazujejo razni kmečki govorniki svoje želje. Glavne teh so bile: da bi se hudodelniki, tati, nemirneži, sploh hudobni ljudje ostreje kaznovali; da bi se okrajni zastopi, ki so predragi in brez koristi, popolnoma odpravili; da bi se decavšolah menj predmetov, pa tistih bolj temeljito učila; da bi se županom preveč pisarij nenalagalo, kajti zdaj bi županu treba bilo, da bi imel 4 rokè, 2 za plug 2 pa za pisarnico; da bi se dovoljenje do ženitev omejilo in se zopet občinam ta pravica dala, ker če občina mora vse prerediti, smela bi tudi dovoljenje v rokah imeti itd.*)

Ko so kmetje svoja vprašanja in svoje želje bili povedali in je g. kandidat na vsako posebej odgovoril, povzame prof. Pakj besedo in razloži v daljšem govoru pomen volitev sploh deželskih pa posebej, poudarja, da ste dve vrsti poslancev: kimavcev in samostojnih; da je pri volitvah treba gledati na perje in glas kandidata, ali pripada stranki, ki stoji na strani ljudstva, ali pa k onej drži, ki dela samó za svojo čast in svojo strankarsko korist, da so volitve sicer situa in neprijetna reč,

pa važna, ker od poslancev odvisi, ali več ali menj davkov in stroškov plačujemó; da je treba narodnim ljudem skrbno paziti na volitve, ako ne, bodo naši nasprotniki z nami gospodarili, in priporoča naposled g. dr. Radaja kot možatega, samostojnega, kmečke potrebe dobro poznavajočega narodnjaka, kateri ima zvedenosti in izkušenj v polit. življenju takó, da bode v čast slovenskim volilcem.

Po tem govori g. dr. Srnec, ter pravi, naj se primerita protikandidat Wretzl in naš kandidat! Wretzl je sluzil Brandstetterju za meštartarja, je vselej delal proti slovenskej stranki in podpiral tujce in „privandravce“, domačim pa tla podkopaval, zdaj pak, ko vidi, da so njegovi pajdaši padli, hoče se na njih mesto usesti. Ali pregovor pravi: „Povej mi, s kom se pajdašiš, in jaz ti povem, kdo si“. Wretzl je tedaj tudi eden onih ptičkov, ki so vselej bili proti Slovencem; njega, ki je bil Brandstetterju za pomagača ne smemo voliti. — Po teh govorih, ktere so zbrani prav pazljivo poslušali in potrjevali, bilo je glasovanje zavoljo kandidature g. dr. Radaja, kterega so vsi navzoči z navdušenjem za svojega kandidata sprejeli. — Takó se je vršil v najlepšem redu in prav možki shod v Šent Lenartu. Slovenski možje so pokazali, da so za polit. življenje dozoreli, da poznajo veliki pomen volitev in so tudi obljubili, da bodo za narodnega kandidata na vso moč delali, predsednik kmet g. Pečovnik pa je pokazal, da zna dostojno zborom predsedovati. „Bog daj dober uspeh volitvi!“ S to željo se je razšel zbor, kterega so tudi odlični gospodje s svojo navzočnostjo počastili:

Iz Maribora. (Nekaj za naše poslance.)

Prav narobe se mora imenovati navada, da se na tukajšni pripravniči vsi predmeti, razun slovenščine, predavajo v nemškem jeziku. Gojenci pripravnice morajo po dovršenju naukov v ogromni večini posvetiti se učiteljskemu stanu med Slovenci. Težavno delo jih toraj čaka; kajti v šoli učili so se vse v nemščini, v novem poklicu pak bodo morali podučevati otroke v slovenščini. Z davki tudi slovenskega poljedelca ustanovila se je in vzdržuje se pripravnica mariborska, smelo bi se torej vendar tudi zahtevati, naj se učitelji za svoj poklic pripravljajo — kakor pri vseh drugih narodih sveta — v jeziku istega naroda, kteremu so učitelji biti namenjeni. A naši pedagogi se za to glavno načelo malo brigajo. In da bi se pripravnikom popolnem odvzela priložnost vsaj pravilno se naučiti slovenskega jezika in spoznati bogastvo jegovo, je dragovoljno pripomoglo ravnateljstvo naše pripravnice s tem, da je izročilo predavanje slovenščine katehetu gospodu Janežiču. Gospod Janežič in slovenski jezik nista menda bila nikdar dobra prijatelja in temu v dokaz evo le nekoliko slovenskih stavkov, s katerimi svoje učence dolgočasi: — „če se na eno osebo kaj nahaja — besede, ki

*) Res zdrave misli in pametne želje; g. Herman jih že iz davna zagovarja. Ured.

nam rodivnik pri sebi tirjajo — na tako vižo — kaj je to za stavek? — iz predlogom „na“ v toživnik djano — tukaj je prigliha — na tihoma jih gor redili — kake pa še kaj za ene nauke ima ta pesem?“ — i. t. d. Jednakih stavkov hranim še na stotine in ako bode slovenščina še zanaprej na c. kr. pripravnici se tako neusmiljeno zlorabila, poslužiti hočem slov. občinstvu s posebno zbirko. Najbolje bi pa kazalo, ako bi gospod Janežič predmet, katerega se ni nikdar sam učil, prepustil sposobnejšemu učitelju, ker prevideti mora, da njegovo predavanje slušalcem nikakor ne more koristiti, pač pa škodovati.

Iz Koprivnice. (Odgovor dopisniku iz Podčetrčka). Brali smo v zadnjem listu „Sl. Gosp.“, da se večidel le taki ženijo, kateri denarja potrebujejo, da zamorejo svoje dolgove poplačati ali še celo taki, ki še svoje strehe nimajo. Resnica je, da je dosti takšnih, pa vendar se ne more sploh tako reči. Zato zavračamo dopisnika na stari pregovor, ki pravi, da naj vsak pred svojim pragom pometa. Zlasti, kar zadeva osebo v dopisu omenjeno, smemo reči, da se je najmanj na profesorja zanašala, ker njej boljših nikdar zmanjkalo ni. Dopisniku se brž čas moti!

Iz Celja. (Hud tepež). Pretečeni mesenc se je več fantov Vojniške okolice zbralo pri krčmarju Oljančku v Arclinu. Bili so namenjeni iti na neko gostovanje. Fantje se svadijo in začnejo hud tepež. Kmetška sina Karl Jošt in Blaž Žmet, obadva iz Vojnika, sta kmetškega sina Martina Kotnika od sv. Marjete po glavi hudo stolkla in nevarno ranila. Tudi v desno stran vrata je dobil Kotnik rano, bržčas bil je s pištolo, ki je bila samo s smodnikom nabita, obstreljen. Ker se je pri celem tepežu s pištolami mnogo streljalo, se ne more prav izvedeti, kdo da ga je zadel. Ranjenca so morali domu nesti. Sodnijska preiskava se je že pričela.

Iz Koroškega. (Razne novosti). Ko je pretečeni mesenc vrlo uredovani „Kärntner-Blatt“ prenehal, smo si mislili, da bodo konservativni Korošci sedaj tem močneje se prepričali, dabrez lastnega glasila ali lista biti ne morejo, zlasti če pomislijo, koliko škode jim dela sicer duševno-revni „Drfbote“, ki izhaja v Graden v 2900 iztistih, kojih neznano veliko na Koroško prihaja neverstva in prusaštva trosit. In hvala Bogu, nismo se varali. Konservativni domoljubi snujejo v Celovcu nov list: „Kärntner-Volksstimme“, ki bi s 1. marcem začel izhajati po 2 krat na teden in bi sta 6 fl. na leto. Podvzetniki računijo na 600 naročnikov, kar bi na koncu leta pokazalo 866 fl. deficita, kojega bi morali požrtvovalni možje pokriti; vendar boljše bi bilo, da bi se zglasilo takoj 1000 naročnikov.

Koroška hranilnica je darovala čč. ss. Uršularcam 400 fl. in za ustanovitev nove kmetijske

in rudarske šole v Celovcu 55000 fl. To je veliko-dušen in najkoristnejše poklonjen dar!

Železnica od Trbiža do laške meje pri Pontebi se bo že letos začela staviti: državni zbor je za letos odločil 700.000 fl. Laška železnica je dodelana še le od Vidma (Udine) do Špitaliča (Ospedolletto); ostali del bo zgotovljen do konec l. 1867. do katerega časa bo tudi avstrijski delež postavljen, ki bo Rudolfovo železnico vezal z laško. — Hranilnica v Belaku je objavila račun, kateri kaže, da ima ovi denarni zavod 1,734.982 gold. imetja, katero je večidel po 6% in po 6¹/₂% izposojeno. —

Pri volitvah v Beljaku za državni zbor bil je predsednik Beljaške hranilnice g. Anton Morič skoro enoglasno izvoljen. Dobil je od 315 glasov 304 glase.

Od sv. Vršana pri Ptuj. (Priporočevanja vreden vračnik). Kmetica Čeh v Desencih je neznano nevarno zbolela na bolezn, katerej Slovenci pravimo: davica, ker človeka davi in ga zadušiti hoče, Nemci pa: häutige Bräune. Pet dni reva ne besedice spregovoriti, ne kaplice vode požreti mogla. Vsak trenutek smo mislili, da nam bo umrla; toda sedaj je zopet zdrava, kar se ima za Bogom najpoprej zahvaliti neizmernemu trudu in pa izvrstni vračitvenski vednosti in spretnosti našega vračnika g. Krajncja. Očitno Jim tukaj izrečemo svojo zahvalo in Jih gorko priporočamo vsem, ki potrebujejo spretnega vračnika.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so potrdili postavo, po kateri se bode letos novincev za vojno izbralo 54,541, in pozvalo 5454 mož v nadomestilno reservo. — Na Dunaju se pripravljajo premenitne spremembe — ustavoverno ministerstvo se trese in žuga vsak trenutek padnoti. Minister Depretis namreč zahteva, naj državni zdor sprejme novo davkarsko postavo (Gebührenerhöhung), po kateri bi se deseti penez itd. zopet povzvišal in ministru podalo kake 3 milijone gld. Vendar temu se celo liberalni poslanci upirajo. Minister pa je odgovoril, da sicer odstopi, česar se pa zopet ustavoverci bojijo. Enako je z novo kupčijsko nagodbo z Romunskim. Minister Chlumecy je rekel, da odstopi, če se nagodba ne sprejme; še celo grof Andrassy z odstopom žuga; ali zopet še se niti liberalni ustavoverci ne upajo nagodbe odobriti, ker vidijo, da bi vsem bila na veliko škodo: romunsko zrnje bi se namreč skoro brez colnine vvažalo in po tem takem našem zrnju, ki v primeri do prevelikih dač že itak nobene prave cene nima, ceno še bolj stisnilo. Sploh razdraženost in zacepljenost med ustavoverci je precej velika in ni čuda, ako se uresniči, kar se vsaki den prorokuje, da bode sedanje ministerstvo kmalu moralo odstopiti. Česki listi so že poročali, da bo grof Taaffe dobil od cesarja nalog so-

staviti novo ministerstvo. — Železnica Wolfsberg-Drauburg in potem Celje-Drauburg se bode že letos začela staviti. — Veliki denarstveni zavod Kredit-Anstalt na Dunaju je precejšna zguba zadela. Ravnatelj praške jene podružnice jo je ogoljufal za 700.000 fl. Sodnija je goljufa zaprla. Na Ogerskem sedaj Magjari proslavljajo spomin umrlega jim Déaka in imajo prav. Vsaj jim je Deak pomagal do nadvlade črez vse narode po mirni poti in tako jim priboril, česar Košut l. 1848 in 49. s püntom doseči ni zamogel.

Vnanje države. Rusi še vedno Katoličane silijo v rusko razkolništvo. Sicer so te dni spustili nekoliko Katoličanov iz ječe, toda reve ne bodo dolgo uživale svobodo, ker jih neusmiljena vlada tira v mrzlo Sibirijo v prognantvo.

Prusi so vsled srečne vojske s Francozi postali tako naduti, da niso hoteli več ne v papirju ne v srebru računiti, — ampak v zlatu. Zato morajo zlate kovati in izdajati, in ker zlata sami ne kopljejo, ga drago kupujejo; samo meseca januarja t. l. so kupili na Francoskem in Angleškem za 4 milijone goldinarjev zlata. Ali vse ne pomaga nič, ker skovani zlati brž zopet preminejo v židovskih in potem v francoskih in angleških žepih. Dolgo to ne more trpeti. — Tudi kulturne borbe se je Bismark menda naveličal, ker je kardinala Hohenloha k papežu poslal. — Karlisti so se zadnjega napada srečno rešili; Alfonzisti se povsod pomikajo nazaj; čeravno jih francoski minister podpira. — Holanci so se z Venecujelčani v Južni-Ameriki sprli in so poslali vojne ladje, da začnejo krvavo vojsko.

Jugoslavjanska vojska zoper Turka.

Angleške gospe so iz Londona poslale po Pavlini Irby 600 volnatih odev bosenskim rodbinam, ki so k nam v Hrvatsko granico pribežale. Blaga gospa je sama potovala tje in potem tovarišicam odpisala, da je blizo Une natlačenih kakih 30.000 ubogih ljudi, ki razun življenja skoro ničesar niso oteli. Čudovita je gostoljubnost Hrvatov; v marsikteri fari je po 2700 pribežnikov in v posameznih hišah poležava na tleh okoli ognja po 40—50 ljudi. Revšina je nepopisljiva. Tukaj je otrok na pobegu rojenih, koje nimajo v kaj povijati. Tudi odrasčeni so pogosto na pol nagi — ker so iz hiš od Turkov zapaljenih komaj življenje rešili. Avstrijska vlada daja ubogim revežem po 10 kr. odrasčenim in po 5 kr. otrokom, da si kruha kupijo. — Naš minister Andrassy je v imenu vseh evropskih velevlad turškemu sultanu poslal pismo, v katerem zahteva, naj bo Kristijanom pravičen, naj vstaše pomiri iz dobra, ker jih ne more iz huda, sicer se je bati, da se upor še bolj razširi. Bulgarija, Kreta utegne vstati; od zunanjskih krajev bode prišlo mnogo prostovoljcev Kristijanom na pomoč. Gotovo pa se vlade v Srbiji in Črnejgori ne bodo več mogle braniti udeležena boja in že sedaj se vidi, da bodo v boj stopile, kakor

brž bo sneg skopnil. Turški sultan se je sicer britko držal, ko je pismo v roke dobil, vendar svesti se svoje slabosti je vse obečal storiti. Toda Turek je že mnogo obljubil, pa ničesar ni storil; tako bo tudi sedaj; Kristijani si bodo morali sami pomagati, kar so tudi storiti krvavo voljni. Slovenec Hubmajer zbira v Bosni 1000 prostovoljcev; dobil je ne vé se od kod 300 novih pušek in mnogo denarjev. V Hercegovini so Turki hotli pri Kleku do morja prodreti, so pa bili nazaj vrženi. Turki divjajo, kakor živina. V Bosni so zgrabili več begunov, jim glave odsekali, enega pa so živega odrli! V nedeljo so Turki napadli avstrijsko vas Dobretin, zapalili 4 hiše in umorili 2 človeka. Tolike drznosti ne bomo dolgo več trpeli. „Triester-Zeitung“ namreč poroča iz Dubrovnika: za avstrijsko vojsko je prišlo mnogo vojnega gradiva. Vse priprave kažejo, da bo Avstrija svoje vojake v Hercegovino poslala.

Za poduk in kratek čas.

Freimavrerji, sedanji antikristi.

Od kod so freimavrerji?

Freimaurerske lože so v začetku imele samo po 3 razrede: za učence, pomagače in mojstre. Višji razredi so še le pozneje nastali. Sedaj pa imajo višji razredi nižje popolnem v svoji oblasti.

iz Angleškega so se lože hitro širile po Francoskem, Španskem, Italijanskem, Nemškem in Avstrijskem; tudi v daljno Ameriko so našle pot. Denedes so freimaurerji razširjeni po celem svetu. Nek freimaurerski list je l. 1872. njih število cenil na 17. milijonov.

To ogromno število je najhitreje rastle v zadnjih letih, ko si je freimaurerski red po ustanovljenju tako imenovane mednarodne ali internacionalne družbe 28. septembra 1864. v Londonu tudi med delavce pot naredil. Marsikdo ima morebiti to misel o zvezi med freimaurersko in mednarodno družbo za domišljijo, ali zgodovina in djanja to potrjujejo. Skoro vsi ustanovitelji in vodniki internacionale so priznani freimaurerji. Slavni luteški škof v Belgiji pravi v svojem pastirskem listu l. 1871.: Sedanja zmešnjava je sebrala vse zmote, v ktere so kedaj ljudje padli; kakor tisti služni duh kneza teme, ki je vso zlobnost v sebi zedinil, sme se imenovati „legijon“ zmot. Sama se imenuje prekucija. Če jo opazujemo po njeni organizaciji, deli se v 2 velika razreda. Vsak obsega skrivno družbo in javno svojat (stranko). V prvi razred štejem višje freimaurerstvo, iz kterega izhaja v javnost liberalna stranka; v drugi pa nižje freimaurerstvo, s kterim je združena internacionalna družba.

Djanski se je ta zveza pokazala očividno za časa strahovite komune v Parizu l. 1871, ki je hotla vse posestnike, zlasti bogataše pobiti, duhov-

nike pomoriti in celo mesto razdjati. Po 3 mesečni krvavi vojski je bila komaj premagana.

Smešničar 7. Ob času vojske je neki vojščak kravo iz vesi prignal. Tovaš ga vpraša: „Kje pa si to kravo vzel? On odgovori, da mu jo je nek kmet podaril. Na to ga prejšni vpraša: „Kaj pa je kmet rekel, ko ti je kravo podaril?“ „Nič ni rekel, samo jokal se je.“ H.

Razne stvari.

(Milodari za hercegovinske in bosenske rod-bine.) G. Anton Kolbel, učitelj v Rupiči 2 fl. Pre-nesek 68 fl. 10 kr. skupaj 70 fl. 10 kr.

(Katol. polit. društvo v Konjicah) ima v ne-deljo 20. t. m. ob pol 4. popoldne na g. prvomestnikovem domu zbor — ob pol 6. pa tombolo za društvenike. Vse ude vabi odbor.

(Konduktor Vanje) je na Pragarskem prišel pod železniški vlak in je bil k priči mrtev.

(Pomilostili) so svitli cesar 182 kaznencev in sicer v Gradiški 25, v Gradcu 1 in v Lankovicah 1.

(80 fl.) ukradli so nepoznani tati iz škrinje v kleti Jan. Šenekrju v Spod. Žerjavcih.

(Ustavoverni kandidat Wretzl) potem Formacher v Slov. Bistrici in neki Jud v Gradcu po imenu Krochmal so, kakor se po mestu govori, zložili 10.000 fl., da s to kavcijo arestanta Brandstetterja rešijo iz zapore.

(Popravek gledé dopisa iz Jarenine) v 6 štev. „Slov. Gosp.“ kder se bere, da nekateri udi po-sojilnice žirantov ne potrebujejo; to je krivo, drugo je istina. Prihodnje več: Dopisnik.

(Železnica Celje-Drauburg) se bo gotovo stavi-la, prvo leto bo stala 700.000 fl.

(Pri sv. Jakobu) v Slov. goricah je do 14. febr. razpisana služba poštnega ekspedijenta; letna plača znaša 190 fl.; kavcija pa 200 fl.

(Učiteljske službe) v šoli Leitersberg-Karčovin-ski, pri Sv. Lovrencu v puščavi in pri mestni šoli v Mariboru so razpisane.

(Sreča pri loteriji). Grof Lonyay je stotak zmenjavši dobil desetak, na katerem so bile za-pisane 3 številke. Grof postavi na nje v loteriji 10 fl. in potegne 48.000 fl.

(Pred celjsko okrožno sodnijo) bila je obrav-nava zoper nekega goljufa po imenu „Kožuh“ iz Pilštanja, kateri se je kot trgovec vedel, in je fa-brikantom in drugim trgovcem pisaril, da so mu blaga pošiljali, kar je potem po veliko nižji ceni prodajal in tako za več od 5000 fl. svet goljufal. Od K. so kupovali Studeniški trgovec Kan-dolini, Kozjanski in Piljštanski Schmid in dr., koji so bili tudi na zatožni klopi. 6. t. m. se je raz-sodba naznanila, Kožuh 3 leta težke ječe, Kan-dolini 1 leto. Kozjanski Schmid 20 dni zapore in 100 fl. globe, Piljštanski 5 dni.

(Za družbo duhovnikov) sta vplačala č. gg. Vrečko Ant. 10 fl. Gostenčnik 14 fl.

(Spremembe v Lavantinski škofiji). Za du-hovne svetovalce so imenovani č. gg.: Ivan Trampuš, dekan v Zavrči, Lorenc Potočnik, dekan v Gornjem gradu, Tomaž Rosčanik, dekan desno pobežki v Mariboru, Matija Sto-klas, dekan v Mahrenbergu. Umrli je č. g. Valentin Tratnik, župnik v pokoju, star 75 let.

(Dražbe.) 12. febr. Juri Skrbinek (3), Jan. Zorijan na Holmu 1890 fl. (2), Fr. Grabelnik v Kapli (Tratenwirth) 108 gld. (3). 14. febr. Jan. Smole v Podčetrtku (2), J. Wabič v Mariboru, Juri Sinka v Trnem (3), Jan. Lipovšek v Stražah (3), 15. febr. Jan. Vračun v Velikemdolu (3), Karl Jöbstl v Gomileah (2), Marija Beuc v Modražah (2), 16. febr. Treza Rožer pri Šmiklaužu 450 fl. 17. febr. Blaž Kamenšek v Tlakah 700 fl. Jož. Jereb v Konjicah 2367 fl. 19. febr. Jož. Bravnik v Sp. Poličanah (3.) Jož. Ivajncič v Drahornu (3.) Fr. Mateužič v Šikolah (3.) 21. febr. Jan. Kozole v Anovcu 7720 fl. (3.) Ant. Artič v Šikolah 400 fl. (3.)

Tržna cena

preteklega tedna po Hektolitrih.

(1 Hl. = 1⁶⁸/₁₀₀ vag.)

Mesta	Pšenice		Rži		Jčmena		Ovsa		Tunšice		Prosa		Ajde	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	8	30	6	60	5	53	3	60	4	70	5	4	4	60
Ptuj	8	—	6	40	5	40	4	30	4	60	5	—	5	20
Slov. Gradec	9	43	6	84	6	51	3	74	4	88	—	—	—	—
Gradec	9	49	6	34	—	—	3	64	4	55	—	—	6	50
Celovec	8	36	6	40	4	60	3	12	3	88	—	—	4	46
Ljubljana . . .	8	30	5	10	3	90	3	50	4	80	4	70	5	80
Varaždin . . .	6	53	5	15	—	—	3	34	3	45	—	—	4	27
Zagreb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dunaj	10	40	8	3	9	26	8	97	5	60	—	—	—	—
Buda-Pešt . . .	4	50	3	30	3	—	3	30	3	30	—	—	—	—

V Mariboru Hl. (hektoliter) krompirja 2 fl. 50 kr. Hl. ogolja trdega 1 fl., mehkega 66 kr., 1 kubik-meter 48 cm. dolgih, rrdih drv 4 fl. 50 kr., mehkih 3 fl. 15 kr., kg. (kilogram) govedine 44 kr., kg. teletine 49 kr., kg. svin-jetine 49 kr., kg. masla fl. 1.10, kg. putra 1 fl., kg. slanice frišne 60 kr., 50 kg. sena 1 fl. 40 kr., slame —. 89 kr., jajce velja 4 kr.

Loterijske številke:

Na Dunaju 5. februarja 1876: 81 88 53 47 61

V Gradcu „ „ „ 71 85 31 21 54

Prihodnje srečkanje: 19. februarja 1876.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

	fl.	kr.
Zedinjeni drž. dolg (100 gl.) 4 gld. 20 kr. %	68	70
Upne (kreditne) srečke po 100 gl. prvotne vred-nosti, brez obresti, pa s 4kratnim srečkanjem	161	75
Ažijo srebra	104	20
zlata	5	42

Oglasnik, priloga k šte. 7. „Slov. Gosp.“

Anton But,

1—3

pozlatar

v Kostrivnici pri Rogački Slatini

se priporoča častivr. farnim predstojništvom. On snaži stare lesene podobe, svečnike itd. in pozlatuje na novo. Je že prav mnogo v pozlačenje spadajočih del v zadovoljnost častivr. gosp. župnikov oskrbel, kar njegova spričevala kažejo.

1—4

Dr. Alojzij Gregorič

je svojo odvetniško pisarno odprl

v

Ptuju

na Florijanovem trgu,
v hiši gospoda Bračko-ta.

Pri

Mariji Rupnik, rojeni **Straschill,**

poprej

Franc Straschill (Kreuzberger)

v **Mariboru**

4—4

se dobiva zgornje-štajerska sol v grudah (Stocksalz), tirolska in morska sol za kuho, kamena sol za živino po **prav nizki ceni.**

!!! Od leta 1767 !!!

Svetinja
za napredek

Svetinja
za zasluge

ALBERT SAMASSA,

c. kr. dvorni zvonar izdeljavec strojev in raznoterega orodja pri gašenju ognja v Ljubljani,
priporoča p. n. cerkvenim predstojnikom in občinskim zastopom:

Vbrana zvonila

z vso potrebščino, kakor jarmi: ojnice okovi. Zvon tudi 40 centov teže, zamore en mož zvoniti; dalje priporoča vse vrste brizgalnic, orodja za gašenje, vodnjake, cerkvene svečnike iz medenine, ventile, šravbe itd. itd.

po najnižji ceni.

Občinam in gasilnim društvom, da si zvonove in gasilno orodje lahko omislijo, privolim plačevanje v obrokih.

Diploma
pripoznanja

Diploma
pripoznanja

!!! 14 svetinj !!!

Lep, hrastov les.

Podpisani imam 54 hrastov za prodati, 8 hrastov je tako lepih, da so za mlinske gredne na Dravi, Muri. Sploh sodi moj hrastov les za vsakojako dotično porabo: za sode, za moste, preše, nasepne sohe, trame, špera pri ostrejših itd. Ves les je zdrav, na dobri, vozom pristopni legi, kder kupljen les tudi nekoliko časa obležati zamore, če bi kdo hotel na lepše steze počakati.

Kdor omenjenega hrastovega les kaj kupiti želi, ta se naj oglasi pri meni,

Matiju Lešniku,
kmetu

pri Pesnici v Spod. Voličini, pošta sv. Lenart
v Slovenskih goricah.

1—3

5—6

Dr. J. N. Orozel

advokat

dozdaj v Šmarji pri Jelšah odpré 3. prosenca 1876. odvetniško pisarno v **Mariboru**

hiš. št. 22 Gračkega predmestja in sprejme nadomestovalnega koncipijenta in izurjenega prepisalca.

Pridite v Frauheim olja delat!!

Tomaž Krajnc, p. d. Maleč v Frauheimu da na znanja, da se je pri njem začelo olje delati.

Dela se kurbosno, makovo, orehovo, solnčnično, bukevčno, leneno, repno in stranikovo olje. Cena od litra je 5 kr., druga nič.

Preša je železna s kolesi, in eden mož bolj močno stisne, kakor na drugih lesenih prešah štirje može.

Tudi za mesiti je stroj ali mašina; ni treba z rokami mesiti.

Opominjani ste tudi, da jedrčje dobro posušite, ki se nagleje melje in tudi več in boljšega olja dá.

Povabi Vas tudi, še pred pustom priti, ker je še več prostora. Delalo se bode do binkoš. Frauheim, dne 15. januarja 1876.

Tomaž Krajnc,
mlinar.

Sirovi loj
kupujeta vsaki čas po najvišji ceni

Karl Pamperl-ova sina,
Topilnica za loj, svečarja in mlarnica,
zaloga vžigalnih, svetilnih in maščobnih tvarin

v CELOVCI na Koroškem.

Pravi
WILHELM OVI
antiartritični antirevmatični
čaj za čiščenje krvi
(Čisti krv zoper protin in revmatizem.)
je kot
zimsko zdravljenje

edino gotovo zdravilo krv čisteče sredstvo,

S privoljenjem
c. k. dvorne
pisarne vsled
sklepa na Du-
naji 7. dec.
1858.

ker je od
prvih medi-
cinskih
avtoritet
Evrope

Vsled Nj. Vel.
Najvišjega po-
velja zoper po-
narejenje zava-
rovano. Dunaj,
28. marca 1871.

z najboljim uspehom upotrebjavano bilo.

Ta čaj čisti celi organizem; preišče, kakor nobeno drugo sredstvo, dele celega trupla in odvrne iz njega po nastranjem upotrebljevanju vse nečiste za bolezni nabrane reči; tudi je učinek gotovo ustrajajoč.

Temeljito ozdravljenje protina, revmatizma, otročjih žil in zastaranih trdovratnih bolezní, vedno gnoječih se ran, kakor vseh spušajev pri spolnih boleznih in po koži, mozolov po telesu ali licu, lišajev, sifilitičnih ran.

Posebno ugoden uspeh je imel ta čaj pri zagnetenji jeter in vranice, enako pri zlati žili, zlatenci, silnem bolenju po čutnicah, kitah in udih, potem pri tišanju v želodcu, vetrovih, zaporu, scavnih nadlogah, močenju, možkem oslabiljenju, toku pri ženah.

Bolezni, kakor bramorji, žlezni otok, ozdravijo naglo in temeljito, ako se pije čaj neprenehljivo, kajti on je hladeče sredstvo, ki raztopi in žene scavnico. Celi kup spričeval, pripoznavalnih in pohvalnih pisem, ki se tirjane zastoj dopošiljajo, spričuje resničnost zgorej uvajenih razlogov.

Svarimo pred ponarejanjem in sleparijo!

Pravi Wilhelmovi antiartritični-antirevmatični čaj za čiščenje krvi se dobiva le iz prve mednarodne fabrikacije Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi v Neunkirchen pri Dunaju ali v mojih po časnikih navedenih zalogah.

Zavitek, po 8 obrokov razdeljen,

po predpisu zdravnika pripravljen, s podukom v različnih jezicah 1 gld., posebej za kolek in zavoj 10 kr.

Na ugodnost p. n. občinstva se pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj dobiva v **Mariboru** pri Alojziju Kvandestu, v **Celju** pri Fr. Raušerju in v Baumbahovi apoteki, v **Mozirju** pri Tribuc-u, v **Podčetrtku** pri Müllerju, v **Slov. Bistrici** pri Janezu Janošu, v **Slov. Gradcu** pri Kaligariču, v **Ptujju** pri Drag. Girodu, v **Varaždinu** pri dr. Hattlerju in v **Ljubljani** pri Lasniku, apotekarju.